

UNIVERZITET DŽON NEZBIT BEOGRAD

PRAVNI FAKULTET

EKOLOŠKA BEZBEDNOST

ISPITNA PITANJA

Školska 2016/2017

1. *Koji se naučnik najčešće navodi u razmatranju gnoseološkog pojma ekološke bezbednosti i koja je njegova percepcija?*
2. *Koje su početne inicijative za integrisanje ekološke bezbednosti u koncept bezbednosti?*
3. *Koja su ključna pitanja za ekološku bezbednost prema Lotaru Broku?*
4. *Koja suprotstavljena stanovišta dominiraju u raspravi o ekološkoj bezbednosti?*
5. *U kojim je oblastima ekološke bezbednosti bio angažovan UNEP (Program UN za životnu sredinu)?*
6. *Pojasnite pojam ekološke bezbednosti i bezbednosti životne sredine.*
7. *Na koji način Svetska federacija udruženja UN (WFUNA) definiše bezbednost životne sredine?*
8. *Iz perspektive istraživanja mira, Lotar Brok je ukazao na nekoliko veza između mira i životne sredine, koje su to veze?*
9. *Kako bezbednost životne sredine definiše Barnet?*
10. *Koje su teme najčešće uključene u naučnoj agendi o bezbednosti životne sredine?*
11. *Koje elemente sadrži Maslovljva hijerarhija ljudskih potreba?*
12. *Koji su mogući faktori nastanka ekološko bezbednosnih problema?*
13. *Kako se oblici ugrožavanja ekološke bezbednosti dele prema mestu porekla, izvoru pretnji i prema obimu?*
14. *Koje elemente ekološka bezbednost uključuje u svoj zaštitni okvir?*
15. *Šta podrazumeva uži-restriktivni pristup tumačenja ekološke bezbednosti?*
16. *Šta podrazumeva širi-ekstenzivni pristup tumačenja ekološke bezbednosti?*
17. *U čemu se ogleda antropocentrizam kao glavni uzrok globalne ekološke krize?*
18. *Šta obuhvata prva generacija ekološko bezbednosnih istraživanja?*
19. *Šta obuhvata druga generacija ekološko bezbednosnih istraživanja?*
20. *Šta obuhvata treća i četvrta generacija ekološko bezbednosnih istraživanja?*
21. *Šta obuhvata direktno zagađenje vode?*
22. *Šta obuhvata indirektno zagađenje vode?*
23. *Koji činioци u kontekstu vodnih resursa dovode do konflikta i sukoba?*
24. *Koji su izvori zagađenja vazduha?*
25. *Koji su izvori grubih suspendovanih čestica u vazduhu?*
26. *Koje su globalne posledice zagađenja vazduha?*

27. *Koji su sektori identifikovani kao izvori gasova sa efektima staklene bašte prema Kjoto protokolu?*
28. *Šta su kisele kiše?*
29. *Koji su prirodni a koji antropogeni izvori kiselih kiša?*
30. *Koji su negativni efekti kiselih kiša po ekološku bezbednost?*
31. *Koji su oblici ugrožavanja ozonskog omotača?*
32. *Šta podrazumeva dezertifikacija i deforestacija zemljišta?*
33. *Koji je negativan uticaj invazivnih vrsta?*
34. *Šta obuhvataju mere na sprečavanju i suzbijanju invazivnih vrsta?*
35. *Koje su najvažije ekološke pretnje u dvadeset prvom veku najčešće navode u literaturi?*
36. *Šta podrazumeva pojam klimatskih promena i globalnog zagrevanja?*
37. *Koje je tri potencijalne posledice klimatskih promena identifikovao Međunarodni panel o promeni klime (IPCC) u svom četvrtom izveštaju (AR4)?*
38. *U kojim slučajevima Tomas Homer-Dikson, smatra da postoji oskudica prirodnih resursa?*
39. *Koji je ekološki uticaj klimatskih promena moguć prema proceni AR4?*
40. *Šta podrazumeva „hazard“, „rizik“ i „ranjivost“ u kontekstu klimatskih promena?*
41. *Kakve su prognoze naučnih studija o klimatskim promenama?*
42. *Na koji način CRED definiše prirodnu nesreću?*
43. *Koji su kriterijumi potrebni da bi se određena prirodna nesreća unela u bazu podataka?*
44. *Na koje trostruke negativne efekte koje izazivaju devijacije u temperaturi, ukazuje Piter Bruk?*
45. *Interakcijom kojih sociološko-političkih faktora klimatske promene mogu da povećaju rizik od oružanih sukoba?*
46. *Koji su mogući mehanizmi suočavanja sa problemima koji donose klimatske promene?*
47. *Kako Bjern Lomborg tumači vezu između ekološkog stresa i konflikta?*
48. *Na čemu se baziraju kritike Franka Akermana koje je izneo na račun Lombrogovog stava?*
49. *Koji su najčešći uzroci izmeštanja stanovništva?*
50. *Koji su uzroci ekoloških izbeglica prema istraživanju Majersa i kakve su njegove prognoze?*
51. *Koji su opšti problemi definisanja ekoloških izbeglica?*
52. *Na koji način El-Hinavi definiše ekološke izbeglice?*
53. *Između koje tri vrste ekoloških izbeglica, El-Hinavi pravi razliku?*
54. *Koje dve grupe uslova u vezi ekoloških izbeglica navodi Šin-va Li?*
55. *Koji su osnovni uzroci koji dovode do pojave ekoloških izbeglica?*
56. *Koji je uticaj ekoloških katastrofa na ekološke izbeglice?*
57. *Koji uzroci prema Rafaelu Reuveniju dovode do konflikta i sukoba nastalih zbog pojave ekoloških izbeglica?*

58. *Koja tri osnovna pitanja obuhvata analiza migracionih tokova vezanih za životnu sredinu?*
59. *Koje relevantne mere mogu da utiču na smanjenje ekoloških izbeglica?*
60. *Kojim merama se mogu ublažiti rizici u vezi sa izbeglicama i potencijalnim sukobima?*
61. *Koje aktivnosti mogu da doprinesu rešavanju konflikta izazvanih ekološkim migracijama?*
62. *Koje su specifičnosti ekološkog terorizma?*
63. *Kada je termin „ekološki terorizam“ počeo da se koristi na javnoj sceni?*
64. *Kako Elizabeta Halecki definiše ekološki terorizam?*
65. *Šta podrazumeva ekoterorizam?*
66. *Koji je najvažniji cilj ekoterorista?*
67. *Koje su potencijalne mete ekoterorista?*
68. *Na kojim oblastima, Organizacija „Front za oslobođenje zemlje“, zasniva svoje aktivnosti?*
69. *Na kojim ciljevima, Organizacija „Front za oslobođenje životinja“, zasniva svoje aktivnosti?*
70. *Koja je razlika između ekološkog i konvencionalnog terorizma?*
71. *Koji su ranjivi resursi ekološkog terorizma?*
72. *Koje su mere zaštite „in situ“ ekoloških resursa od ekološkog terorizma?*
73. *Na koji način Svetska zdravstvena organizacija definiše terorizam usmeren na resurse hrane?*
74. *Koja su naučna tumačenja Maltusa u vezi demografske eksplozije?*
75. *Koje su neke od posledica demografske eksplozije?*
76. *Šta podrazumeva „teorija populacionog optimuma“?*
77. *Šta podrazumeva i kako nastaje „ekološki otisak“?*
78. *Kako se ekološki otisak deli i koji elementi čine njegovu analizu?*
79. *Šta podrazumeva „karbonski otisak“ i šta je primarni a šta sekundarni karbonski otisak?*
80. *Šta podrazumeva „vodeni otisak“?*
81. *Koji su parametri ekološkog otiska, koje se kategorije i komponente najčešće koriste za njegovo proračunavanje i koji parametri utiču na njegovu promenu?*
82. *Kada se smatra da je prehrambena sigurnost ugrožena i koje su pretnje prehrambenoj sigurnosti?*
83. *Kada su počeli da se pojavljuju prvi problem u vezi prehrambene sigurnosti?*
84. *Koji sadržaji čine „zelenu revoluciju“, koji su efekti i posledice „zelene revolucije“ i koji su faktori „zelene revolucije“?*
85. *Kako je bezbednost hrane definisana na Svetskoj konferenciji o hrani 1974. godine, i kako bezbednost hrane definiše Organizacija za hranu i poljoprivredu (FAO)?*

86. *Kako je bezbednost hrane definisana u izveštaju „Stanje bezbednosti hrane u svetu 2001“?*
87. *Na kojim principima se zasniva procena rizika u oblasti bezbednosti hrane i kada se smatra da je sistem bezbednosti hrane ugrožen?*
88. *Koje ključne oblasti sadrži „Bela knjiga o bezbednosti hrane“, koju je Komisija Evropske unije objavila 2000. godine i koje su nadležnosti evropskog Nezavisnog tela za hranu (EFA)?*
89. *Šta podrazumeva „sledljivost“ hrane i šta obuhvata „analiza rizika“, „procena rizika“ i „upravljanje rizikom“ u smislu bezbednosti hrane?*
90. *Šta podrazumeva Sistem „Analiza opasnosti i kritičnih kontrolnih tačaka“ – HACCP Sistem, koje su njegove komponente?*
91. *U kojim granama industrije je neophodan HACCP system, na koji način HACCP Sistem deluje i na šta se odnosi?*
92. *Koje su prednosti primene HACCP sistema i koji su principi HACCP sistema?*
93. *Šta obuhvata princip analize potencijalnih opasnosti i princip identifikacije kritičnih kontrolnih tačaka u HACCP sistemu, šta obuhvata princip utvrđivanja kritičnih granica za svaku kritičnu kontrolnu tačku i princip određivanja sistema monitoringa za praćenje svake CCP u HACCP sistemu?*
94. *Šta obuhvata princip određivanja korektivnih mera u HACCP sistemu, princip uspostavljanja procedura/postupaka za verifikaciju i princip uspostavljanja, dokumentovanja i primene HACCP sistema i vođenje efektivne evidencije?*
95. *Koji su glavni ciljevi regulative EU o genetski modifikovanoj hrani i stočnoj hrani iz 2003. godine?*
96. *Na koji način, prehrambeni proizvodi za ljudsku ishranu i hrana za životinje koji sadrže GMO, moraju da budu označeni, i koje su obaveze distributera u procesu distribucije proizvoda od GMO?*
97. *Šta znači „genetički modifikovan organizam“ (GMO) i „modifikovani živi organizam (LMO), šta znači „namerno uvođenje u životnu sredinu“ i „upotreba u zatvorenim sistemima“ GMO?*
98. *Kako se definiše „bezbednost vode“ i šta podrazumeva „pristup ispravnoj pijaćoj vodi“ prema Međunarodnoj deklaraciji o ljudskim pravima?*
99. *Šta obuhvata okvir za integrisano upravljanje vodnim resursima (IWRM)?*
100. *Koja tri ključna cilja utvrđuje Peti akcioni program EU u oblasti vodnih resursa?*
101. *Koji su principi EU u oblasti zaštite voda?*
102. *Šta prema Direktivi EU obuhvata voda za ljudsku upotrebu i šta obuhvata upravljanje poplavnim rizicima u okviru EU?*
103. *Kako se može definisati energetska bezbednost?*

104. *Na koji način, Međunarodna agencija za energetiku (IEA) radi na poboljšanju energetske bezbednosti?*
105. *Koja su tri osnovna pitanja podstakla evropsku zabrinutost nakon uvođenja arapskog naftnog embarga?*
106. *Koja su ključna pitanja energetske bezbednosti?*
107. *Šta obuhvata geopolitika energije?*
108. *Koje su kratkoročne i dugoročne mere na povećanje energetske bezbednosti u Republici Srbiji i koji su ciljevi politike energetske bezbednosti Srbije?*
109. *Šta je energetska bilans i šta sadrži?*
110. *Šta održivi razvoj podrazumeva u teorijskom smislu i koje oblasti obuhvata "magičan trougao" održivog razvoja?*
111. *Šta uključuje socijalna pravednost, ekonomska sigurnost i ekološka ravnoteža u okviru održivog razvoja?*
112. *Koja je korelacija održivog razvoja i ekološke bezbednosti?*
113. *Na koji način Bruntlandova komisija definiše održivi razvoj i na koja dva osnovna koncepta ukazuje?*
114. *Na koji način Frančesko di Kastri metaforički izražava koncept održivog razvoja i kroz koje četiri komponente?*
115. *U okviru koja tri oblika bezbednosti se može posmatrati održivost?*
116. *Koje su dimenzije održivog razvoja i koja su njegova načela?*
117. *Koji su opšti indikatori održivog razvoja?*
118. *Šta obuhvataju socio-ekonomski indikatori održivog razvoja?*
119. *Šta obuhvataju komunalno-ekonomski indikatori održivog razvoja?*
120. *Šta obuhvataju komunalni indikatori održivog razvoja?*
121. *Šta obuhvataju socio-ekološki indikatori održivog razvoja?*
122. *Koje četiri celine sadrži „Agenda 21“ kao ključni dokument u oblasti održivog razvoja?*
123. *Koja su tri stuba održivog razvoja definisana u Nacionalnoj strategiji održivog razvoja?*
124. *Koji su opšti ciljevi definisani u Strategiji održivog razvoja Evropske unije?*
125. *Šta obuhvata posebna bezbednosna zaštita životne sredine?*
126. *Koje su preventivne mere zaštite životne sredine od značaja za ekološku bezbednost?*
127. *Šta obuhvataju mere zaštite od hemijskog udesa?*
128. *Šta znači vanredni događaj u smislu transporta opasnog tereta?*
129. *Šta znači opasan teret?*
130. *Koje su obaveze učesnika u transportu opasnog tereta iz aspekta ekološke bezbednosti?*

131. *Koje su vrste kategorija opasnosti od nastupanja posledica u oblasti transporta opasnog tereta?*
132. *Koje su mere bezbednosne zaštite od požara naročito značajne iz aspekta ekološke bezbednosti?*
133. *Šta podrazumeva elementarna nepogoda?*
134. *Šta podrazumeva katastrofa?*
135. *Šta podrazumeva tehničko-tehnološka nesreća-udes i vanredni događaj?*
136. *Koje tri globalne oblasti sadrži Akcioni plan za realizaciju principa Stokholmske deklaracije?*
137. *Koji su glavni izazovi identifikovani na Samitu u Johanesburgu 2002?*
138. *Preko kojih principa, Rio deklaracija proklamuje ekološku bezbednost?*
139. *Koje su karakteristike opasnog otpada iz aspekta ekološke bezbednosti?*
140. *U kojim posebnim aktivnostima javnost ima prava da učestvuje u donošenju odluka koje se tiču ekološke bezbednosti?*
141. *Šta obuhvata uništavanje hemijskog oružja i njegovu verifikaciju?*
142. *Koji su indikatori međunarodnog ekološkog kriminaliteta?*
143. *Šta podrazumeva „šumska sertifikacija“ – FSC sistem sertifikacije?*
144. *Koje su specifičnosti međunarodnog ekološkog kriminaliteta?*
145. *Šta obuhvata Interpolova tipologija ekološkog kriminaliteta?*
146. *Koje su nadležnosti interpolovog Odbora za ekološki kriminalitet?*
147. *Šta obuhvata projekat „Law Enforcement Assistance for Forests-LEAF“ i koji su njegovi ciljevi?*
148. *Šta podrazumeva Interpolova „ekološka poruka“ i na koje se vrste kriminaliteta naročito odnosi?*
149. *Koje vrste podataka čine sadržaj „ekološke poruke“?*
150. *Šta podrazumeva Interpolova Nacionalna združena jedinica za ekološku bezbednost i ko čini njen sastav?*

.....

LITERATURA:

- 1) Udžbenik: Trendovi ekološke bezbednosti u XXI veku .
 Autor: Dejana Dimitrijević,
 Izdavač: Univerzitet u Beogradu, Fakultet bezbednosti,
 Godina izdanja: 2010.
- 2) Prezentacije sa predavanja i vežbi.